

RTU studiju kurss "Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika I"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1395
Nosaukums	Komunikācijas teorija un prakse, psiholingvistika I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Diāna Laiveniece - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss attīsta un pilnveido studentu izpratni par sazināšanās procesu, tā komponentiem, nosacījumiem, korektumu. Studiju kursā studenti mācās izprast reālā saziņas procesa teorētiskos pamatus, veidojot priekšstatu par komunikāciju kā zinātnes izpētes objektu, apgūst komunikācijas pamatnosacījumus, izprotot to nepieciešamību, veido priekšstatu par komunikāciju kā vienu no ietekmīgākajiem sociālās dzīves un karjeras instrumentiem, praktiski apgūst komunikācijas prasmes saziņā ar auditoriju, attīstot publiskās runas prasmes un gūstot priekšstatu par prasībām vizuālajai prezentācijai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: attīstīt un pilnveidot studentu izpratni par sazināšanās procesu, tā komponentiem, nosacījumiem, korektumu. Kursa uzdevumi: 1. Rosināt izteikt savu viedokli par komunikācijā notiekošajiem procesiem. 2. Palīdzēt izmantot komunikāciju kā vienu no ietekmīgākajiem sociālās dzīves un karjeras instrumentiem. 3. Veicināt komunikācijas pamatnosacījumu ievērošanu saziņā atbilstoši situācijai. 4. Mācīt, kā sagatavot publisko runu kopā ar prezentāciju un piedāvāt to auditorijai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Seminārziņojuma sagatavošana par valodas funkcijām. 2. Darba lapas izpilde par lietīšķās komunikācijas normām. 3. Teorijas jautājumu tests. 4. Publiskās runas un prezentācijas sagatavošana par komunikācijas prakses aspektiem.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Apsalons, Edmunds. Komunikācijas kompetence. Kā saprasties un veidot attiecības. Rīga : Zvaigzne ABC, 2013. 2. Apsalons, Edmunds. Konstruktīvā komunikācija: prasme veidot dialogu. Rīga : Zvaigzne ABC, 2023. 3. Baltiņš, Māris, Druviete, Ina. Ceļavējš cilvēku ciltij: Valoda sabiedrībā. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2017. 4. Druviete, Ina. Džons Serls un viņa runas aktu teorija. Kentauri XXI, Nr. 30, 2003, 148–149. 5. Serls, Džons. Kas ir runas akts? Tulk. Ina Druviete. Kentauri XXI, Nr. 30, 2003, 150–164. 6. Vējš, Jānis Nameisis. Darīšana ar vārdiem (tulkotāja pēcvārds). Džons L. Ostins, Kā ar vārdiem darīt lietas. Rīga: Liepnieks & Rītups, 2011, 301–324. Papildu / Additional: 1. Druviete, Ina. Neverbālā komunikācija un tās izpēte. Valodas aktualitātes – 1989. Rīga : Zinātne, 1990, 75.–81. lpp. 2. Gauše, Raimonda. Sasveicināšanās un atvaidīšanās frāzes televīzijā. LPA studentu zinātniskie raksti. Liepāja : LiePA, 2005, 41.–49. lpp. 3. Hofmanis, Klauss Dīters. Prezentācija un moderācija: efektīva komunikācija un mērķtiecīga tehnisko līdzekļu lietošana. Tulk. Vintra Dižpētere. Rīga : Zvaigzne ABC, [2005]. 4. Kumars, Vidžaja. Ķermēja valoda. Tulk. Elita Līdumniece. Rīga : Zvaigzne ABC, [2008]. 5. Laiveniece, Diāna, Lauze, Linda. Teksts un tā noformēšana PowerPoint prezentācijās. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi, 11. Rīga : LVA, 2016, 53.–69. lpp. 6. Lauze, Linda. Kā viens otru uzrunājam? Mana novada valoda: Lejaskurzeme. Liepāja : LiePA, 2004, 110.–119. lpp. 7. Lauze, Linda. Par sasveicināšanos un atvaidīšanos dažādās situācijās. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi, 3. Rīga : LVA, 2008, 5.–12. lpp. 8. Linda, Lauze. Runātāja komunikatīvā nodoma īstenošanas veidi latviešu sarunvalodā. Linguistica Lettica, 8. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2001, 70.–77. lpp. 9. Lauze, Linda. Sarunas sākuma un beigu formulas. Vārds un tā pētīšanas aspekti, 13 (2). Liepāja : LiePA, 2009, 135.–146. lpp. 10. Mancels, Volfgangs. Retorika : prasme brīvi un pārliecinoši runāt. Tulk. Egita Proveja. Rīga : De Novo, 2002. 11. Ozola, Ārija. Pārdomas par sveicinājuma vārdiem gadsimtu gaitā. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi, 5. Rīga : LVA, 2010, 36.–40. lpp. 12. Veinberga, Sandra. Komunikācija. Teorija un prakse. [Rīga]: Sava grāmata, 2019, 28–38. [2. daļa. Komunikatīvās sistēmas] 13. Veinberga, Sandra. Publiskās attiecības: teorija un prakse. Rīga: Zvaigzne ABC, [2004], 121–150. [6. nod. Komunikācija; 7. nod. Mediālais interaktīvisms] Interneta resursi / Internet resource 1. Attīsti savas komunikācijas un prezentācijas prasmes, 2015. https://www.youtube.com/watch?v=IHdJr2l1N7o 2. Komunikācijas ābece, 2016. https://www.youtube.com/watch?v=DX_BluBPpLY

Nepieciešamās priekšzināšanas	Latviešu valodas kurss vidusskolas apjomā.
-------------------------------	--

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1., 2. temats. Saskarsmes komponenti – komunikācija, interakcija, percepcija. Komunikācijas veidu iedalījums pēc dažādām kategorijām. Komunikācija kā valodiska darbība. Runātāja loma un klausītāja loma. Noema Čomska lingvistiskās kompetences jēdziens. Della Haimza komunikatīvās kompetences teorija.	4	4	2	6
3., 4. temats. Runas aktu teorija (Džons Ostins, Džons Serls). Valodas funkciju apskats (Bīlera organona modelis, Jākobsona valodas funkciju klasifikācija, Halideja valodas komunikatīvo funkciju klasifikācija).	4	6	2	8
5., 6. temats. Herberta Paula Graisa maksimas. Sazināšanās lingvistiskais un ekstralingvistiskais aspekts. Konteksta nozīme. Verbālā un neverbālā komunikācija. Neverbālā etiķete.	4	4	2	6
7. temats. Lingvistiskā pieklājība. Lietišķā sociāli rituālā komunikācija. Sasveicināšanās un atvadīšanās frāzes; uzruna; pieklājības izteikumu formulas. E-saziņas etiķete.	4	4	2	6
8. temats. Literārās valodas normu ievērošana komunikācijā. Pareiza un nepareiza runa; situācijai atbilstoša un situācijai neatbilstoša runa.	4	4	2	6
9. temats Publiskā runa, tās izveides nosacījumi. Kontakts ar auditoriju, uzmanības noturēšana. Vizuālā prezentācija.	4	10	2	12
Kopā:	24	32	12	44

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1) izprot komunikāciju kā zinātnes izpēti objektu; 2) zina reālā saziņas procesa teorētiskos pamatus; 3) spēj izteikt savu viedokli par komunikācijā notiekošajiem procesiem; 4) prot izmantot komunikāciju kā vienu no ietekmīgākajiem sociālās dzīves un karjeras instrumentiem; 5) spēj ievērot komunikācijas pamatnosacījumus saziņā atbilstoši situācijai; 6) spēj sagatavot publisko runu kopā ar prezentāciju un piedāvāt to auditorijai.	Metodes: 1. Seminārziņojuma sagatavošana par valodas funkcijām. 2. Darba lapas izpilde par lietišķās komunikācijas normām. 3. Teorijas jautājumu tests. 4. Eksāmens - publiskās runas un prezentācijas sagatavošana par komunikācijas prakses aspektiem. Kritēriji: studiju kursa kopējam novērtējumam izmantota kriteriālā vērtēšana, ņemot vērā 1) iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, 2) iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Seminārziņojuma sagatavošana par valodas funkcijām	20
2. Darba lapas izpilde par lietišķās komunikācijas normām	20
3. Teorijas jautājumu tests	20
Eksāmens (publiskās runas un prezentācijas sagatavošana par komunikācijas prakses aspektiem)	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksāms.	Darbs
1.	2.0	12.0	12.0	0.0		*	